

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1039/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Nižbor, okres Beroun
Sídlo:	267 05 Nižbor 25
IČ:	75 030 047
Identifikátor:	600 042 995
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Alenou Smolkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Nižbor, 267 05 Nižbor 26
Místo inspekční činnosti:	Nižbor 25
Termín inspekční činnosti:	27. a 28. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekční činnosti.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV nebo ŠVP) a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona k termínu inspekční činnosti.

Inspekční zjišťování a hodnocení je zaměřeno na činnost základní školy.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy (ZŠ nebo škola) a školní družiny v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce se v základní škole v pěti třídách vzdělávali 63 žáci. Kapacita školy (95 žáků) je využita na 66 %. Počty žáků za poslední tři roky jsou nízké (63 - 68). Škola má v průměru na jednu třídu 12,6 žáků (místo 15), proto ji zřizovatel udělil výjimku z počtu žáků. Školu navštěvují žáci z Nižboru, Žloukovic a Stradonic. V pátém ročníku se vyučuje podle dobíhajícího programu Základní škola, v ostatních ročnících se realizuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Škola vzdělává osm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a jednoho žáka - cizince.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. Výuku zajišťuje celkem šest pedagogických pracovníků, z nichž jedna nesplňuje podmínky kvalifikace stanovené zákonem.

Došlo ke zlepšení materiálních podmínek ke vzdělávání. Byla provedena částečná obměna nábytku ve třídách a ve sborovně, zřízena počítačová učebna a vybudován zahradní altán. Průběžně byl doplňován fond učebních pomůcek.

Vnitřní prostory školy jsou vkusně upraveny, výzdoba je podnětná pro vzdělávání.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Základní škola uplatňuje při své činnosti principy rovného přístupu ke vzdělávání. Při přijímání žáků vytváří pro všechny uchazeče rovné podmínky. O přijímání ke vzdělávání a o své vzdělávací nabídce škola pravdivě informuje způsobem dostupným veřejnosti v Nižboru i v okolních obcích (např. webové stránky, vývěsky, obecní rozhlas, den otevřených dveří).

V souladu s přijatým ŠVP škola naplňuje učební plány, racionálně využívá disponibilní hodiny k navýšení časové dotace ve vzdělávacích oblastech Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět. Nepovinné předměty vyučovány nejsou. Proces vzdělávání je podporován realizací školních projektů (např. Krok za krokem Křivoklátskem). Škola také zajišťuje pro žáky výlety, exkurze, kulturní akce apod. Žáci se zúčastňují soutěží s matematickým, hudebním, výtvarným, literárním a sportovním zaměřením. Žáci s hlubším zájmem o některé předměty mají také příležitosti k další seberealizaci prostřednictvím dobrovolných úkolů (např. z českého jazyka, z vlastivědy a z přírodovědné oblasti), zapojením do veřejných vystoupení apod. Vzdělávací nabídku ZŠ doplňuje činnost zájmových kroužků (kroužek výtvarný, sportovní, počítačový) a školní družiny. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost navštěvovat kroužek s názvem Čeština hravě. V budově ZŠ se mohou žáci také vzdělávat v soukromé hudební škole nebo navštěvovat zájmové kroužky (kroužek keramický, anglického jazyka), které vedou soukromé osoby.

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby metodičkou prevence sociálně patologických jevů a jednou učitelkou, které však neabsolvovaly odpovídající specializované vzdělávání. Vyučující se podílejí na vyhledávání žáků se vzdělávacími problémy. V případě potřeby škola doporučuje zákonným zástupcům žáků spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) či dalšími poradenskými zařízeními. Žákům se SVP škola vytváří průměrné podmínky. V informovanosti pedagogů o doporučeních školských poradenských zařízení chybí systematický postup. Při výuce učitelky především respektovaly pracovní tempo žáků.

Žákům přestupujícím z jiných škol vyučující nejčastěji individuálním přístupem, popř. doučováním nebo podle potřeby spoluprací se zákonnými zástupci napomáhají vyrovnat rozdíly ve vědomostech a dovednostech způsobené odlišnostmi ve vzdělávacích programech. Stejný postup má škola připraven pro podporu žáků s možnými riziky školní neúspěšnosti a pro žáky - cizince. Žák - cizinec, který školu v letošním školním roce navštěvuje, nemá problémy se znalostí českého jazyka ani s prospěchem z ostatních předmětů, dosahuje výborných výsledků.

Škola přijímá opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání. ZŠ věnuje značnou pozornost prevenci rizik (např. šikany), problematice sociální gramotnosti, bezpečnosti, první pomoci, dopravní výchově a zdravému životnímu stylu. Preventivní program nabízí žákům různé výchovné, vzdělávací, sportovní a jiné aktivity, což přispívá ke snižování rizikového chování žáků. Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Žáci jsou poučováni o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví na začátku školního roku a podle potřeby vždy před zahájením různých akcí. Při výuce byly dodržovány zásady bezpečnosti. O přestávkách i v průběhu vyučování se žáci chovali slušně a ohleduplně. Dohledy nad žáky jsou stanoveny a v době inspekční činnosti byly dodržovány. Počet úrazů se pohybuje kolem dvou za školní rok. Jedná se o úrazy v souvislosti s výukou tělesné výchovy. Škola podporuje výchovu ke zdravému životnímu stylu mj. organizováním kurzu plavání, vycházek se sportovními aktivitami. Je zapojena do projektu Ovoce do škol.

Organizace vzdělávání je v souladu s právními předpisy. Podle požadavků ŠVP škola v potřebné míře u žáků rozvíjí klíčové kompetence. Učivo bylo žákům předkládáno srozumitelně a názorně. Uplatňovány byly frontální postupy, skupinové či individuální formy práce. Atmosféra ve třídách byla příjemná a pracovní. Kromě rozličných textových a obrazových materiálů i přírodnin byly v jednom případě využívány počítače. Účelně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Ve většině hospitovaných hodin chyběla dostatečná míra diferenciac učiva, úkolů a náročnosti vzhledem ke schopnostem jednotlivých žáků. Hodnocení ve sledovaných hodinách bylo transparentní a pro žáky i motivující. Žáci také dostávali příležitost k sebehodnocení. Ke zvyšování sociální gramotnosti jsou ve škole využívány skupinové práce i společné třídní akce (výlety aj.). K podpoře sociální gramotnosti žáků také přispívá zapojení školy do různých charitativních aktivit (např. adopce na dálku, charitativní sbírky a soutěže). Pro růst čtenářské gramotnosti vede škola žáky k četbě, s domácí četbou se v hodinách dále pracuje, žáci prezentují svoje knihy spolužákům. Výuku vhodně doplňují např. návštěvy divadelních představení, tematicky zaměřené besedy, návštěvy Městské knihovny Beroun. Při výuce byl mj. kladen důraz na orientaci žáků v textu, na čtení textu s porozuměním a na formulování hlavních myšlenek. Přírodovědná gramotnost je kromě výuky přírodovědy a prvouky podporována exkurzemi, besedami, projekty apod. Škola se při svém působení snaží realizovat i ekologickou výchovu žáků (např. vycházka do lesa, třídění odpadu, projekt Den Země). Také matematická gramotnost žáků je rozvíjena v potřebné míře. Žáci dokázali používat získané matematické poznatky při procvičování a upevňování učiva. Rozvoj informační gramotnosti je podporován využíváním výukových programů a internetu v jednotlivých vyučovacích předmětech či vyhledáváním informací v různých textových materiálech. Jazykové vzdělávání je rozvíjeno na požadované úrovni. Výuka probíhala činnostními formami, zařazením herních prvků a písní. Získané vědomosti z oblasti cizího jazyka žáci dokázali velmi dobře uplatnit.

Výsledky vzdělávání jednotlivých žáků i celkové výsledky vzdělávacího procesu sleduje základní škola obvyklými způsoby. Potřebné poznatky o přijímaných žácích získává

spoluprací s místní mateřskou školou. Ke zjišťování úspěšnosti žáků v průběhu jejich školní docházky využívá ředitelka školy klasifikační prověrky a testy jednotlivých vyučujících (především z českého jazyka a matematiky), poznatky z hospitační a kontrolní činnosti i výsledky soutěží. Škola se také zapojila do mezinárodního testování, které je zaměřeno na čtenářskou gramotnost, na znalosti a dovednosti žáků z matematiky a přírodních věd. Výsledná zjištění ředitelka analyzuje, projednává v pedagogické radě a také s jednotlivými vyučujícími. Sledován je i výskyt nebo riziko individuální školní neúspěšnosti žáků a jsou přijímána případná opatření. Ředitelka také sleduje úspěšnost přechodu žáků na druhý stupeň ZŠ či na gymnázium.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka odpovídá podmínkám, za kterých byla ZŠ zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Škola vyučuje podle platných vzdělávacích programů. Ředitelka školy na základě posouzení Českou školní inspekcí a podnětů pedagogických pracovníků aktualizovala ŠVP ZV. Dokument přesto není v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a se školským zákonem. Je třeba doplnit tyto oblasti: Charakteristika ŠVP (tj. výchovné a vzdělávací strategie, zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením) a Učební osnovy (obsahové, časové a organizační vymezení, výchovné a vzdělávací strategie, vzdělávací obsahy předmětů a průřezová témata - konkretizace námětů a činností).

Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady, absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se účastní vzdělávacích programů v oblasti řízení (např. Seminář pro ředitele škol, Školská legislativa, Komunikace mezi pedagogy a rodiči), anglického jazyka i v další školské problematice. Na strategickém řízení školy se kromě ředitelky zčásti podílejí i další pedagogové (např. koordinátorka ŠVP). Povinnosti a pravomoci jednotlivých pracovníků jsou stanoveny. Řízení je plánové, založené na otevřené spolupráci se zaměstnanci. Plnění záměrů, zásadní dokumenty a přijatá opatření ředitelka projednává v pedagogické radě. Ředitelka vede dokumentaci v souladu se školským zákonem a vydává příslušná rozhodnutí. Přesto bylo v oblasti řízení zjištěno pochybení. Nedostatečná aplikace školského zákona zapříčinily nesprávný postup při celkovém hodnocení žáka v závěru školního roku 2008/2009. Tomu škola neumožnila konání opravných zkoušek a žák tak opakoval ročník.

Personální podmínky umožňují ředitelce zajistit potřebnou odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a realizovat obsah vzdělávání stanovený ŠVP ZV. Ředitelka podporuje průběžné vzdělávání v rámci DVPP, kterého se všechny učitelky zúčastňují. Její prioritou je vzdělávání pedagogů v oblasti ICT a anglického jazyka. Obsahová náplň seminářů se dále váže především k bezpečnosti, k environmentální výchově, k ŠVP, k práci se žáky s vývojovými poruchami učení. V současné době jedna vyučující získává studiem další kvalifikační předpoklady pro specializovanou činnost v oblasti environmentální výchovy. Ředitelka poskytuje nekvalifikované vyučující metodickou pomoc.

Materiální podmínky ZŠ umožňují realizaci deklarovaných školních vzdělávacích programů. Vzhledem k počtu žáků a tříd má škola sice potřebný počet učeben, ale dvě z nich (jedna kmenová třída a počítačová učebna) nejsou dostatečně prostorné. V plánu je proto vybudování dvou nových tříd v půdních prostorách školní budovy. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá tělocvičnu TJ Nižbor a místní hřiště. V případě vhodného počasu

probíhá vzdělávání také na školním dvoře s asfaltovou plochou, kde je k dispozici doskočiště, vybavení na košíkovou, altán aj. Pozornost je v současné době věnována rozvoji prostředků ICT, neboť vybavení školy kvalitními počítači a moderní prezentační technikou je na nízké úrovni. Ředitelka má zájem na zlepšení podmínek výuky, proto školu zapojila do projektu EU peníze školám financovaného z prostředků Evropského sociálního fondu.

Také finanční zabezpečení umožňuje škole její činnost. Základním zdrojem jsou finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu (SR). Dotace ze SR byla použita na platy zaměstnanců a související zákonné odvody do sociálních a zdravotních fondů, dále k nákupu učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb, k nákupu ochranných pracovních pomůcek, k úhradě pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou při pracovním úrazu a nemocí z povolání, k úhradě nákladů na DVPP a k úhradě výuky plavání. Další finanční prostředky získala škola zapojením do projektů vyhlášených MŠMT a tím získala další potřebné finanční prostředky, které využila ke zvýšení nenárokových složek platu pedagogických pracovníků, tarifních platů nepedagogických pracovníků nebo k úhradě ostatních neinvestičních nákladů - nákup školních potřeb pro žáky 1. ročníku. Především v roce 2009 využívání účelově poskytnutých finančních prostředků významně zlepšilo situaci školy v oblasti odměňování zaměstnanců. Běžný provoz školy (spotřebovaná energie, běžné opravy a údržba apod.) byl financován z příspěvku na provoz od zřizovatele, který je druhým nejvýznamnějším zdrojem financování. Výše příspěvku zabezpečila plynulý chod školy. Vzhledem k tomu, že finanční prostředky poskytnuté ze SR na ostatní neinvestiční výdaje nepostačovaly na nákup všech potřebných učebních pomůcek, byla jejich část hrazena z rozpočtu zřizovatele. V prosinci roku 2010 škola v souvislosti se snížením finančních prostředků SR použila k dofinancování mzdových nákladů fond odměn. Finanční prostředky na investiční činnost formou dotace ze SR nebyly škole ve sledovaném období poskytnuty. Kromě výše uvedených dotací a příspěvků škola využívá k financování i vlastní zdroje, kterými jsou příjmy z úplaty za vzdělávání ve školní družině. V roce 2008 škola získala finanční dar, který použila k výstavbě zahradního altánu.

Škola je otevřena spolupráci se všemi partnery. Spolupráce a vzájemná informovanost školy a zřizovatele je velmi dobrá. Zřizovatel má zájem o rozvoj školy. Funkční je také spolupráce se školskou radou a se zákonnými zástupci žáků. Rodiče žáků jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání obvyklými způsoby (žakovská knížka, třídní schůzky, konzultační hodiny, individuální jednání, webové stránky školy, obecní vývěsní tabule). Rodiče mohou po dohodě navštívit školu kdykoliv. Ředitelka si zjišťuje jejich názory a potřeby (např. dotazníky), které využívá ke zkvalitnění řídicí práce a činnosti ZŠ. Škola v potřebné míře spolupracuje s místní mateřskou školou, se ZŠ v Hýskově, Tmani a Karlštejně, s Policií ČR, s Chráněnou krajinnou oblastí Křivoklátsko, s Lesy ČR, se Střediskem keltské kultury v Nižboru atd. Na veřejnosti se prezentuje pořádáním různých akcí, příspěvky do místního a regionálního tisku apod.

Závěry, celkové hodnocení školy

Základní škola Nižbor, okres Beroun vykonává svoji činnost v souladu s jejím zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. Škola účelně využívá finanční zdroje pro realizaci vzdělávacích programů. Zapojuje se do rozvojových programů vyhlášených MŠMT a projektu EU peníze školám.

Základní škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání. V oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má škola prostor ke svému rozvoji. Vstřícné klima pomáhá vytvářet pozitivní vztahy mezi žáky a pedagogy, ale i bezpečné prostředí pro vzdělávání. ŠVP ZV není v souladu s požadavky školského zákona a RVP ZV. Je třeba doplnit tyto oblasti: Charakteristika ŠVP (tj. výchovné a vzdělávací strategie, zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením), Učební osnovy (tj. obsahové, časové a organizační vymezení, výchovné a vzdělávací strategie, vzdělávací obsah a průřezová témata - konkretizace námětů a činností u jednotlivých vyučovacích předmětů).

Nevyužité příležitosti byly zjištěny v podpoře výuky prostřednictvím diferenciac učiva a činností.

Personální a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů, přesto v těchto oblastech má škola prostor pro svůj rozvoj (např. zajistit specializační studium pro školní metodičku prevence, vhodné prostory pro počítačovou učebnu). Podpora rozvoje osobnosti žáků vykazuje celkově běžnou úroveň, stejně jako rozvoj klíčových kompetencí a funkčních gramotností. Příležitost ke zlepšení své práce má škola také v oblasti hodnocení žáků.

Spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery je účinná a přispívá k realizaci výchovných a vzdělávacích cílů ZŠ.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. srpna 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků v ŠVP ZV. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Miroslava Březinová, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Příbrami dne 27. května 2011

(razítko)

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka

M. Březinová, v.r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

M. Krupa, v.r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

J. Jungerová, v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Nižboru dne 13. června 2011

(razítko)

Mgr. Alena Smolková, ředitelka školy

A. Smolková, v.r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.